

EUROPEAN COMMISSION

Bryssel 26.7.2012
C(2012) 5278 final

Talman Per Westerberg
Sveriges riksdag
SE – 100 12 STOCKHOLM

Herr talman,

kommissionen vill tacka riksdagen för dess motiverade yttrande om lagstiftningsförslaget om det europeiska gränsövervakningssystemet (Eurosur)¹ och vill svara med följande information:

Riksdagen anser å ena sidan att bestämmelserna i artikel 15 i lagstiftningsförslaget är alltför detaljerade och att de därför strider mot subsidiaritetsprincipen. Å andra sidan skriver man att förslaget delvis är oklart och att det därför är svårt att ta ställning till om det är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Enligt färdplanen för inrättandet av Eurosur² från 2008 består Eurosur av en kombination av åtgärder för att uppnå tre målsättningar: att förhindra den irreguljära migrationen, att stoppa de oacceptabla förlusterna av migranternas liv till sjöss, och att bekämpa gränsöverskridande brottslighet – i synnerhet människohandel. Genom förbättrat informationsutbyte och samarbete mellan olika organ på nationell och europeisk nivå syftar dessa åtgärder till att öka situationsmedvetenheten och reaktionsförmågan, och därigenom göra gränskontrollmyndigheternas arbete effektivare.

Enligt konsekvensanalysen för Eurosur-färdplanen från 2008 är subsidiaritetsprincipen en av de överordnade principerna. I stället för att försöka skapa ett nytt centraliserat gränskontrollsystem på EU-nivå, som ersätter de nationella system och strukturer som finns, undersöker Eurosur olika lösningar för att använda sig av de nationella systemen i kombination med nyligen framtagna system (t.ex. automatiska identifieringssystem och långdistanssystem för identifiering och spårning) och teknisk utveckling (t.ex. obemannade luftfartyg och satelliter) för att nå de politiska målsättningarna på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt.³ Att på bästa sätt utnyttja befintliga europeiska och nationella system inom ramen för Eurosur kommer därför väsentligt att förbättra samarbetet för gränsövervakning på europeisk nivå.

Eurosur tar helt och fullt hänsyn till grundprincipen att medlemsstaterna är ansvariga för den inre säkerheten och för att kontrollera de yttre gränserna. Eurosur ska därför vare sig påverka fördelningen av befogenheter eller den administrativa befogenheten

¹ KOM(2011) 873 slutlig, 12.12.2011 med tillhörande konsekvensanalys SEK(2011) 1536, 1537 och 1538 slutlig.

² KOM(2008) 68 slutlig, 13.9.2008 med tillhörande konsekvensanalys SEK(2008) 151 slutlig.

³ Se kapitlet om subsidiaritet på s. 55ff av SEK(2008) 151 slutlig.

mellan EU och de respektive medlemsstaterna. Inte heller ska det påverka de respektive medlemsstaternas jurisdiktion eller ersätta några befintliga system.

I syfte att förbättra det europeiska samarbetet ska Eurosur koppla samman olika system och mekanismer genom en rad åtgärder som har ett verkligt mervärde, samtidigt som man tar hänsyn till de geografiska förutsättningarna och skillnaderna mellan olika typer av gränser, särskilt mellan land- och sjögränser.⁴

I konsekvensanalysen som åtföljer lagstiftningsförslaget om Eurosur analyserades samverkan mellan nationell och europeisk nivå mer i detalj:

I enlighet med subsidiaritetsprincipen följer Eurosur ett decentraliserat tillvägagångssätt, där de nationella samordningscentrumen för gränsövervakning bildar stommen i Eurosur-samarbetet. Detta innebär att kvantitativt skulle den mesta informationen hanteras av de nationella samordningscentrumen, utan att Frontex skulle kunna se denna information. Endast utvald information av strategisk betydelse skulle delas med och analyseras av Frontex. Bättre informationsutbyte kommer att bidra till en säkrare identifiering av mål, exempelvis båtar som används för irreguljär migration och gränsöverskridande brottslighet, vilket kommer att medföra att den tillgängliga utrustningen för ingripande kan användas snabbare och mer målinriktat och kostnadseffektivt. Detta är en målsättning som inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva och som bättre kan uppnås på unionsnivå.⁵

Kommissionen anser även att upprättandet av Eurosur är proportionerligt eftersom det inte kommer att leda till att det bildas ett nytt politikområde inom EU, utan snarare blir det en del av en politik som syftar till att stärka förvaltningen av medlemsstaternas yttre gränser. Eurosur utgör därför ett nytt politiskt instrument som ska strömlinjeforma samarbetet och möjliggöra ett systematiskt utbyte av information om gränsövervakning mellan medlemsstaterna, något som för närvarande inte finns på EU-nivå.⁶

Riksdagen framförde att Eurosur bör "baseras på det faktiska behovet".

Under 2011 upptäcktes cirka 140 000 obehöriga gränspassager vid EU:s land- och sjögränser, varav mer än 96 % ägde rum vid de yttre gränserna i Spanien, Grekland, Italien och Malta. I dessa fyra länder var migrationsvägarna ofta koncentrerade till en relativt liten del av den yttre gränsen, såsom Lampedusa och landgränsen mellan Grekland och Turkiet. De utmaningar som man står inför vid dessa yttre gränser förvärras ofta av en brist på samordning inom och mellan de berörda medlemsstaterna, vilken skulle mildras genom upprättandet av nationella samordningscentrum.

Kommissionen vill göra riksdagen uppmärksam på ovan nämnda konsekvensbedömningar, som också i detalj analyserar andra relevanta problem som gränsövervakningen ställs inför, vilket leder till olika politiska alternativ.⁷ I linje med proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna och efter intensiva samråd med

⁴ Ibid.

⁵ Se kapitlet om subsidiaritet, SEK(2011) 1536 slutlig, s. 11.

⁶ Ibid.

⁷ Se SEK(2011) 1536 slutlig, s. 8 och SEK(2011) 1538 slutlig, bilagorna 4–7.

medlemsstater och berörda EU-organ⁸, valde kommissionen en decentraliserad strategi som grund för sitt lagstiftningsförslag.

Artikel 15 i lagstiftningsförslaget, vilken tar upp gränskontrollmyndigheternas reaktionsförmåga på nationell och europeisk nivå och som riksdagen tar upp som ett exempel på "alltför detaljerade" delar av förslaget, bör mot denna bakgrund inte granskas för sig utan tillsammans med hela lagstiftningsförslaget.

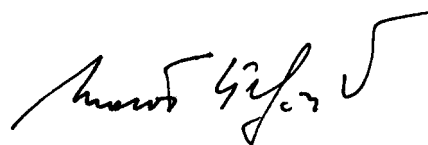
Kommissionen vill också betona vikten av att inrätta Eurosur snarast möjligt på grund av det omedelbara behovet av att bättre skydda migranternas liv vid de yttre gränserna. FN:s flyktingkommisariat uppskattar att cirka 1 500 migranter drunknade i centrala Medelhavet under 2011, när de försökte nå Italien. Enligt spanska Guardia Civils interna uppskattningar har under tidigare år mellan 6 000 och 10 000 migranter avlidit under försök att nå Kanarieöarna. Detta är den huvudsakliga anledningen till att kommissionen lade fram förslag om att Eurosur ska tas i bruk redan från och med oktober 2013.

Ursprungligen föreslog kommissionen att Eurosur skulle inrättas endast vid EU:s södra sjögränser och östra landgränser. Diskussionerna mellan 2008 och 2011 visade dock att det förbättrade informationsutbytet som planerades under Eurosur, och i synnerhet upprättandet av en europeisk situationsbild för hela Schengenområdet, är av intresse för alla Schengenländerna. Detta är anledningen till att kommissionen föreslagit att alla Schengenländer ska delta i Eurosur och att Sverige ska ansluta sig till Eurosur från och med oktober 2014.

Slutligen bör noteras att Sverige redan tillämpar åtgärder som är väldigt lika de som föreslås i lagstiftningsförslaget om Eurosur, genom samarbetsprojektet om gränskontroll i Östersjöområdet och Coastnet.⁹

Jag hoppas att detta har förtydligat de frågor som riksdagen tar upp i sitt motiverade yttrande och jag ser fram emot att fortsätta vår politiska dialog i framtiden.

Med vänlig hälsning

Maroš Šefčovič
Vice ordförande

⁸ Detta samråd ägde rum under nästan 50 expertmöten med medlemsstater, EU-organ och näringslivet som organiserades av kommissionen och Frontex under 2008–2011. För närmare detaljer se SEK(2011) 1538 slutlig, bilaga 3.

⁹ Samarbetsprojektet om gränskontroll i Östersjöområdet ska indirekt kopplas till Eurosur genom att de nationella samordningscentrumen i medlemsstaterna görs till knutpunkter för informationsutbyte och samarbete – se artikel 9 och 18 i lagstiftningsförslaget.